

M.Com(New) Semester - 3 (CBCS) Examination
Nov/Dec-2023 (NEW COURSE)
Financial Accounting for Managers (Core (New))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ ભક્ત લી.ની નીચેની માહિતી પરથી જુલાઈ, ઓગસ્ટ અને સપ્ટેમ્બર-2022ના ત્રણ માસનું રોકડ અંદાજપત્ર (૨૦) તૈયાર કરો.

તા. 1, જુલાઈ 2022ના રોજની રોકડ સિલક રૂ.	25,000
પગાર અને મજૂરીનો માસિક ખર્ચ રૂ.	10,000
વ્યાજ ખર્ચ (ઓગસ્ટ) રૂ.	5,000

વિગત	જૂન રૂ.	જુલાઈ રૂ.	ઓગસ્ટ રૂ.	સપ્ટેમ્બર રૂ.
રોકડ વેચાણ	---	1,40,000	1,52,000	1,21,000
ઉધાર વેચાણ	1,00,000	80,000	1,40,000	1,20,000
ખરીદી	1,60,000	1,70,000	2,40,000	1,80,000

અન્ય વિગતો:

1. ઉધાર વેચાણ પૈકી 50% રકમ જે માસમાં વેચાણ થતું હોય તે માસમાં મળે છે, જ્યારે બાકીની 50% રકમ બીજા મહિનામાં મળે છે.
2. જે માસમાં ઉધાર વેચાણ કર્યું હોય તે માસમાં જે રકમ મળે છે તે રકમ પર 5% અને બીજા માસમાં જે રકમ મળે તે રકમ પર 2½% કમિશન આપવામાં આવે છે.
3. લેણદારોને 10% રકમ તુરતજ ચૂકવાઈ છે, બાકીની રકમ એક માસ પછી ચૂકવાય છે.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ ABC Ltd. માટે કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાતની ગણતરી કરો. તમને નીચેની માહિતી આપવામાં આવે છે.
 રૂ. (એકમદીઠ)

કાચો માલ રૂ.	160
પ્રત્યક્ષ મજૂરી રૂ.	60
ઓવરહેડ ખર્ચ રૂ.	120
કુલ પડતર રૂ.	340
નફો રૂ.	60
વેચાણ કિંમત રૂ.	400

વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે:

1. કાચા માલનો સ્ટોક સરેરાશ એક માસ રાખે છે. માલસામાન પ્રક્રિયામાં સરેરાશ અડધા માસ માટે રહે છે. તૈયાર માલનો સ્ટોક સરેરાશ એક માસ માટે રહે છે.
2. લેણદારો તરફથી એક માસની શાખ મળેલ છે. દેવાદારોને બે માસની શાખ આપવામાં આવે છે.
3. મજૂરી ચૂકવવાનો સમયગાળો $1\frac{1}{2}$ અઠવાડિયા અને પરોક્ષ ખર્ચની ચૂકવણીનો સમયગાળો એક માસ છે.
4. કુલ ઉત્પાદનનો $\frac{1}{4}$ ભાગ રોકડ વેચાણ છે.
5. રોકડ અને બેંક સિલક અંદાજીત રૂ.50,000 રાખવામાં આવે છે.

6. એવી ધારણા કરો કે

1. સમગ્ર વર્ષ દરમિયાન ઉત્પાદન સમાન ધોરણે થયેલ છે.
2. મજૂરી અને પરોક્ષ ખર્ચા સમાન રીતે થયેલ છે.
3. 4 અઠવાડિયાં=1 મહિનો. 52 અઠવાડિયાં= 1 વર્ષ.
4. ઉત્પાદન 1,04,000 એકમો છે.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી કાર્યશીલ મૂડીની ગણતરી કરો.

પ્રશ્ન.૨ જશ કંપની લિ. માહિતી નીચે પ્રમાણે આપેલી છે.

(૨૦)

વિગત	રકમ રૂ.	રકમ રૂ.	રકમ રૂ.
સ્થાવર મિલકતો:			
મકાન પડતર કિંમત		1,50,000	
સાચા યંત્રો: પડતર કિંમત	2,55,000		
બાદ:માડી વાડેલ ઘસારો	-75,000	1,80,000	3,30,000
રોકાણો:			
ધંધાની બહારના		20,000	
ધંધામાં સંકળાયેલી કંપનીઓમાં		5,000	25,000
ચાલુ મિલકતો:			
માલનો સ્ટોક		45,000	
દેવાદારો	40,000		
બાદ: ઘાલખાધની જોગવાઈ	-1,000	39,000	
રોકડ અને બેંક		1,000	
		85,000	
પ્રાથમિક ખર્ચ		5,000	
		90,000	
બાદ: ચાલુ જવાબદારી			
લેણદારો	35,000		
કરવેરાની જવાબદારી	15,000	-50,000	40,000
કુલ રૂ.			3,95,000
સત્તાવાર અને બહાર પાડેલી શેરમૂડી:			
10,000, રૂ. 10નો તેવા 12% ના પ્રેફરન્સ શેર		1,00,000	
15,000, રૂ. 10નો તેવા ઈક્વિટી શેર.		1,50,000	2,50,000
અનામતો:			
જામીનગીરી પ્રીમિયમ		25,000	
સામાન્ય અનામત		50,000	
નફા નુકસાન ખાતુ		35,000	1,10,000
9% ના ડિબેન્ચર			35,000
કુલ રૂ.			3,95,000

- પાકા સરવૈયાને લગતી નોંધ
 - મિલકતોને પુનઃ સ્થાપનાની કિંમતમાં ફેરફાર માટે મૂળ કિંમતમાં કરવાનો વધારો
મકાન રૂ. 25,000
સાચા ચંત્રો રૂ. 55,000
 - સાચા અને ચંત્રોની પુનઃસ્થાપના કિંમત પરનો એકત્રીત ધસારો રૂ. 93,000
 - બિન ઉપયોગી માલસ્ટોકની કિંમત રૂ. 1,000 છે.
- નફા નુકસાન ખાતાને લગતી નોંધ:
 - 2023ના વર્ષ માટે નફા નુકસાન ખાતા મુજબનો નફો રૂ. 53,100 છે.
 - નફા નુકસાન ખાતે સાચા અને ચંત્રો પર લખી વાળેલ ધસારો રૂ. 26,000 છે અને પુનઃ સ્થાપના કિંમત પર ધસારો રૂ. 31,000 થાય છે.
 - ચંત્રના વેચાણ પર થયેલો નફો રૂ. 4,000
 - વસૂલ થયેલ ધાલખાધ રૂ. 2,000
 - પાઘડીની માંડી વાળેલ રકમ રૂ. 3,000
 - ધંધા બહારના રોકાણો પરની આવક રૂ. 2,000

ઉપરની વિગતો પરથી ગણતરી કરો.

(1) કુલ રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર (2) ચોખ્ખી રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર
અથવા

પ્રશ્ન.૨ મનોહર લિ. 31મી માર્ચ 2023ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે.

મૂડી દેવા	રકમ રૂ.	મિલકત લેણા	રકમ રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી	6,00,000	જમીન મકાન	4,50,000
10% ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	3,00,000	ચંત્રો	3,00,000
અનામત ભંડોળ	2,43,000	રોકાણો	1,50,000
15% ના ડિબેન્યર્સ	3,00,000	સ્ટોક	2,00,000
લેણદારો	24,000	દેવાદારો	4,00,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	36,000	લેણીફૂંડીઓ	30,000
કરવેરા જોગવાઈ	30,000	રોકડ-બેંક	60,000
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	60,000	પ્રાથમિક ખર્ચ	3,000
	15,93,000		15,93,000

વધારાની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે.

- જમીન મકાનની ચોપડે કિંમત તેની બજાર કિંમતના 80% છે, હવેથી બજાર કિંમત ધ્યાનમાં લેવાની છે.
- કુલ સ્ટોક પૈકી અડધા સ્ટોક ની કિંમત 25% ઘટી ગઈ છે.
- રોકાણોમાં રૂ. 50,000 ધંધા બહારના રોકાણો છે.
- વ્યાજ તથા કરવેરા પહેલાનો નફો રૂ. 3,60,000 છે.
- વર્ષ દરમિયાન નફા નુકસાન ખાતામાં નીચેની રકમો સમાવિષ્ટ છે.
 - ધંધા બહારના રોકાણોની આવક રૂ. 5,000
 - ચંત્ર વેચાણનું નુકસાન રૂ. 7,000
 - ધાલખાધ પરત રૂ. 3,000
 - બેંક ઓવરડ્રાફ્ટનું વ્યાજ રૂ. 4,000

ગણતરી કરો.

(1) કુલ રોકાયેલી મુડી પર વળતરનો દર

(2) ચોખ્ખી રોકાયેલી મુડી પર વળતરનો દર

પ્રશ્ન.૩ ખુશી કં. લિ. તમને તા. ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૩ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની માહિતી નીચે પ્રમાણે આપે છે. (૧૫)

નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર ૫૦%

વેચાણ પર નફાનો દર. ૨૫%

હાલના વેચાણે પડતર. રૂ. ૯,૦૦,૦૦૦

નીચેની ગણતરી કરો.

૧. સમતુલ્ય બિંદુએ વેચાણ

૨. રૂ. ૧૫,૦૦,૦૦૦ના વેચાણે નફો

૩. રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦ના વેચાણે નફો કે નુકસાન

૪. જો હાલની વેચાણ કિંમતમાં ૨૦% ઘટાડો કરવામાં આવે તો

(A) નવો નફા-જથ્થા નો ગુણોત્તર.

(B) હાલનો નફો જાળવી રાખવા કરવું જોઈતું વેચાણ.

૫. જો વેચાણ કિંમતમાં ૩૦% વધારો કરવામાં આવે, ચલિત ખર્ચ ૩૦% વધે અને સ્થિર ખર્ચમાં $33\frac{1}{3}\%$ વધારો થાય તેમ છતાં હાલનો નફો જાળવી રાખવા કરવું જોઈતું વેચાણ.

૬. રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦ના નફાએ સલામતીના ગાળાની રકમ રૂપિયામાં તથા સલામતીના ગાળાનો દર.

અથવા

પ્રશ્ન.૩ નરસિંહ લિમિટેડની ઉત્પાદન શક્તિ ૧૦૦% ક્ષમતાએ ૨૦૦૦ એકમોની છે. વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ માટે ઉત્પાદન અને વેચાણ અંગેની વિગતો નીચે મુજબ છે.

⇒ વેચાણ (એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. ૪૦૦) ૪,૦૦,૦૦૦

⇒ નફો પડતરના $33\frac{1}{3}\%$

⇒ ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચ: કુલ પડતરના ૨૦% (જેમાં ૮૦% સ્થિર છે.)

⇒ વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચ: કુલ પડતરના ૧૦% (જેમાં ૬૦% ચલીત છે.)

⇒ કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચ:

સ્થિર ૪૮%

ચલિત ૩૨% (જે પ્રાથમિક પડતરના ૧૦% છે)

અર્ધચલિત ૨૦%

⇒ માલસામાન અને મજૂરીનું પ્રમાણ ૩:૨ છે.

⇒ કારખાનાના અર્ધચલિત પરોક્ષ ખર્ચ ૮૦% સપાટી સુધી ૫૦% વધે છે અને ત્યારબાદ તેમાં ૧૦૦% વધારો થાય છે.

⇒ એકમદીઠ વેચાણ કિંમત એકસરખી રહે છે.

ઉપરની વિગતોને આધારે ૫૦%, ૭૫% અને ૧૦૦% ઉત્પાદન સપાટી માટે પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૪ ટ્રેકનોંધ લખો. (૧૫)

૧. સંચાલકીય હિસાબનીશની ભૂમિકા.

૨. સરકારી હિસાબી પદ્ધતિનું મહત્વ

અથવા

પ્રશ્ન.૪ ૧. લક્ષ્યાંક પડતર પદ્ધતિ

૨. સંચાલન અંકુશ વ્યૂહરચનાના ફાયદાઓ

ENGLISH VERSION

Que.1 Prepare a cash Budget of Bhakt Ltd. for 3 months July, August and September 2022 based on the following information. (20)

- ⇒ Cash on hand on 1st July 2022 Rs. 25,000
⇒ Salary and wages estimated monthly Rs 10,000
⇒ Interest payable (August,) Rs. 5,000

Particular	June Rs.	July Rs	August Rs	September Rs.
Cash Sales	---	1,40,000	1,52,000	1,21,000
Credit Sales	1,00,000	80,000	1,40,000	1,20,000
Purchases	1,60,000	1,70,000	2,40,000	1,80,000

Others information:

- 50% of the credit sales are collected in the month in which the sales are made, while the remaining 50% are collected in the following month.
- A commission of 5% on the amount received in the month in which the credit sales are made and 2½% on the amount received in the second month.
- Creditors are paid 10% of the amount immediately, the remaining amount is paid after one month.

OR

Que.1 calculate amount of working capital requirement for ABC Ltd. the following information is below.

	Rs. (Per Unit)
Raw materials Rs.	160
Direct labour. Rs.	60
Overhead Exp. Rs.	<u>120</u>
Total Cost	340
Profit. Rs.	<u>60</u>
Selling price Rs.	400

The following further particular are available.

- Raw materials are in stock on an average for one month. Material are in process on an average for half a month. Finish goods are in stock on an average for one month.
- credit allowed by creditors is one month. Credit allowed to debtors is two months.
- leg in payment of wages is $1\frac{1}{2}$ weeks. Leg in payment of overheads is one month.
- $\frac{1}{4}$ of the output is sold against cash
- cash on hand and Bank balance expected to be Rs. 50,000
- you may assume that
 - Production is carried on evenly throughout the year
 - Wages and overheads accrued similarly.
 - 4 week = 1 month. 52 week = 1 Year
 - Production is 1,04,000 units

From the above information calculate working capital.

Que.2 From the following information of Jash co. Ltd.

(20)

Particular	Amount in Rs.	Amount in Rs.	Amount in Rs.
<u>Fixed assets:</u>			
Building at cost		1,50,000	
Plant and machinery: Cost	2,55,000		
Less: depreciation Written of	<u>-75,000</u>	<u>1,80,000</u>	3,30,000
<u>Investments:</u>			
Outside the business		20,000	
Inside the associated companies		<u>5,000</u>	25,000
<u>Current assets:</u>			
Stock		45,000	
Debtors	40,000		
Less: provision for bad debts	<u>-1,000</u>	39,000	
Cash and Bank		<u>1,000</u>	
		85,000	
Preliminary Exp.		<u>5,000</u>	
		90,000	
<u>Less: current liabilities</u>			
Creditors	35,000		
Taxation Liabilities	<u>15,000</u>	-50,000	40,000
Total Rs.			<u>3,95,000</u>
<u>Authorised and issued share capital:</u>			
10,000, 12% preference shares of Rs. 10 Each		1,00,000	
15,000 Equity shares of Rs. 10 Each		<u>1,50,000</u>	2,50,000
<u>Reserve:</u>			
Security premium		25,000	
General reserve		50,000	
Profit and loss A/c		<u>35,000</u>	1,10,000
9% Debentures			35,000
Total (Rs.)			<u>3,95,000</u>

- Notes on balance sheet:
 - Additions to original costs of assets necessary to convert them to replacement costs.

Building	Rs. 25,000
Plant and machinery	Rs. 55,000
 - Cumulative depreciation on replacement cost of plant and machinery would amount to Rs. 93,000
 - Obsolete stock amount to Rs. 1,000
- Notes on profit and loss account:
 - The profit as per profit and loss account for the year 2023 is Rs. 53,100.
 - Depreciation on plant and machinery charged was Rs. 26,000, depreciation based on replacement cost for the year is ascertained as Rs. 31,000.
 - Profit on sales of machinery Rs. 4,000
 - Recovery of bad debts Rs. 2,000
 - Goodwill written off Rs.3,000
 - Income from investment outside the business Rs. 2,000.

Calculate:

- Rate of Return on Total Capital Employed
- Rate of Return on net Capital Employed

OR

Que.2 The balance sheet of Manhar Ltd. Is on 31st March 2023 is as under.

Liabilities	Amount Rs.	Assets	Amount. Rs.
Equity share capital	6,00,000	Land and building	4,50,000
10% Preference share capital	3,00,000	Machinery	3,00,000
Reserve fund	2,43,000	Investments	1,50,000
15% Debenture	3,00,000	Stock	2,00,000
Creditors	24,000	Debtors	4,00,000
Provident fund	36,000	Bills receivable	30,000
Tax provision	30,000	Cash Bank	60,000
Bank overdraft	60,000	Preliminary expenses	3,000
	15,93,000		15,93,000

Additional information is below.

- The book value of land and building is at 80% of its market value now market will value is to be considered.
- The value of half of the stock from total stock is reduced by 25%.
- In total investments, the investment of Rs.50,000 is the investment outside the business.
- Profit before interest and tax is of Rs. 3,60,000
- Profit and loss account prepared for the year includes following.
 - Income from investment outside the business Rs. 5,000
 - Loss incurred from sales of machinery Rs. 7,000
 - Bad-debts return Rs. 3,000
 - Interest on bank overdraft Rs. 4,000.

Calculate:

- (1) Rate of Return on Total Capital Employed,
- (2) Rate of Return on net Capital Employed

Que.3 Khushi Co. Ltd. Give the following information for the year ending 31 March 2023. (15)

Profit volume ratio 50%, Profit rate on sales 25%, Cost on present sales Rs 9,00,000

Calculate the following.

- Break even sales
- profit on sales of Rs. 15,00,000
- profit or loss on sales of Rs. 5,00,000
- If the present selling price is reduced by 20%.
 - (A) New profit volume ratio
 - (B) Required sales to maintain the present profits.
- required sales to maintain the present profit even if the selling price is to be increased by 30%, variable cost are increased by 30% and fix cost are increased by $33\frac{1}{3}\%$.
- Margin of safety in rupees and in percentage at a profit of Rs. 5,00,000.

OR

Que.3 Production capacity of Narsinh Ltd. Is 2000 units at 100% efficiency.

Following particular regarding the production and sale are available for the year 2022-23.

- ⇒ Sales (selling price per unit Rs. 400) Rs 4,00,000
- ⇒ Profit $33\frac{1}{3}\%$ on cost
- ⇒ Office overheads: 20% of total cost (in which 80% are fixed)
- ⇒ Selling overheads: 10% of total cost (in which 60% are variable)
- ⇒ Factory overheads:
 - Fixed 48%, Variable 32% (which are 10% of prime cost), Semi variable 20%
- ⇒ Proportion of material and labour is 3:2.
- ⇒ Semi variable factory overheads increases by 50% upto 80% production level and then after 100% increase takes place.
- ⇒ Selling price per unit remains uniform.

From above mentioned particular, prepare flexible budget 50%, 75% and 100% production levels.

Que.4 write short note on. (15)

1. Role of Management accountant.
2. Importance government accounting system.

OR

Que.4 1. Target Costing 2. Benefits of management control strategy.
